

УДК 338.2

Синиця В.А. аспірант,
Київський національний університет
технологій та дизайну

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ПІДТРИМКИ ТА РОЗВИТКУ КРЕАТИВНИХ ІНДУСТРІЙ ТА МОЖЛИВОСТІ ЙОГО АДАПТАЦІЇ В УКРАЇНІ

Креативні індустрії включають в себе низку економічних секторів, основною яких є людська творчість. Згідно з економічною статистикою, у світі який змінюється, все частіше визнають, що креативні індустрії мають величезний потенціал як двигуни економічного та соціального розвитку, оскільки вони є каналами культурної ідентичності та відіграють ключову роль у просуванні розмаїття.

У більшості розвинених країн Європи та, загалом, світу, інтелектуальні креативні ресурси та їхні властивості розглядаються як ключові фактори розвитку нової економіки. Тому креативність та інновації займають важливе місце у стратегічних інноваційних пріоритетах держави.

Україні варто перейняти позитивний досвід провідних країн світу, сприяючи розвитку творчих ініціатив як у бізнесі, так і в державному секторі. Це дозволяє досягти вищого рівня розвитку креативних галузей економіки. Таким чином, креативні індустрії можуть відіграти важливу роль у процесі економічного відновлення після кризового періоду, пов'язаного з пандемією та повномасштабною війною.

Згідно з оцінками ООН, розмір світової креативної економіки становить 2 трильйони доларів, що забезпечує значні доходи для малого бізнесу та можливості працевлаштування, особливо для жінок і молоді., творчі індустрії також забезпечують майже 50 мільйонів робочих місць у всьому світі. Близько половини цих працівників – жінки, і в цих галузях зайнято більше людей у віці 15–29 років, ніж у будь-якому іншому секторі [1].

Звітність «Бюро економічного аналізу» (Bureau of Economic Analysis) показує, що економічна діяльність США у сфері мистецтва та культури становила 4,3 відсотка ВВП, або 1,10 трильйона доларів США, станом на 2022 рік[2].

Реальна додана вартість для основних галузей мистецтва та культурного виробництва, які включають виконавське мистецтво, музеї, дизайнерські послуги, освіту в галузі образотворчого мистецтва та освітні послуги, збільшилась на 18,2 відсотка. Підтримуючі галузі мистецтва та культурного виробництва, які включають послуги підтримки мистецтва та інформаційні послуги, збільшились на 1,4 відсотка.

Виконавче (перформативне) мистецтво зросло на 39,2 відсотка у 2022 році після зростання на 12,4 відсотка у 2021 році. Основним фактором

зростання стали компанії виконавчого мистецтва, які зросли на 76,5 відсотка у 2022 році після зниження на 27,8 відсотка у 2021 році.

Також, в США станом на 2022 рік:

- Музеї зросли на 6,9% у 2022 році після зниження на 10,9 % у 2021 році.

- Послуги дизайну зросли на 8,5 %, після зростання на 13,6 % у 2021 році.

- Освіта в галузі образотворчого мистецтва зросла на 24,0 % після зростання на 21,4 % у 2021 році.

- Послуги освіти зросли на 7,3 %, після зниження на 3,1 % у 2021 році.

У 2022 році зайнятість у сфері мистецтва та культури по всіх США зросла на 6,4 відсотка. Загальна кількість робочих місць у сфері мистецтва та культури в країні становила 5,2 мільйона[2].

Що стосується Європейського континенту, посилаючись на договір «Про Європейський Союз» варто зазначити, що однією з цілей Європейського Союзу є «повага до його багатого культурного та мовного розмаїття, забезпечення, збереження та примноження культурної спадщини Європи» [3].

У Європейському Союзі креативні індустрії створюють 8,3 млн робочих місць, забезпечуючи роботою вдвічі більше людей, ніж виробники автомобілів, які мають величезні заводи. Примітно також, що саме у креативних індустріях найбільше працює молоді. Таким чином, щороку ЄС отримує прибуток у €558 млрд завдяки культурі .

Тому Європейська спільнота запроваджує низку ініціатив із підтримки та розвитку креативних індустрій. Однією з них є програма «Креативна Європа» на період з 2021 по 2027 рік, в якій Україна також бере участь. Бюджет програми становить 2,4 млрд євро. Програма допоможе секторам культурних та креативних індустрій Європи розкрити свій потенціал, оговтатись від кризи та стати більш конкурентоспроможними, екологічними, діджитальними та інклюзивними[4].

Креативні індустрії є рушієм економічного зростання та культурного розвитку. Досвід США та ЄС демонструє ефективність державної підтримки цього сектора через фінансування та стратегічні ініціативи. Тому на їхньому прикладі, Україна може використати ці підходи для стимулювання власної креативної економіки та відновлення після кризового післявоєнного періоду.

Література

1. Перспективи креативної економіки. Звітність ООН., електронне джерело, URL: <https://digitallibrary.un.org/record/4061670?ln=ru&v=pdf>
2. Бюро економічного аналізу США «Рахунки в сфері мистецтва та культури», електронне джерело, URL: <https://www.bea.gov/news/2024/arts-and-cultural-production-satellite-account-us-and-states-2022>

3. Договір «Про Європейський Союз», електронне джерело, URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:12016M/TXT>

4. Офіційний сайт програми «Креативна Європа», електронне джерело, URL: <https://culture.ec.europa.eu/creative-europe>

УДК 330.675

Сосновський Г.Ю., аспірант
Хаустова Є.Б., науковий керівник, д.е.н., професор
Київський національний університет
технологій та дизайну

АНТИКРИЗОВІ СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНОГО БІЗНЕСУ: ВПЛИВ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ НА РОЗВИТОК У ПОВОЄННІЙ УКРАЇНІ

Повоєнне відновлення України вимагає від інноваційного бізнесу ефективних антикризових стратегій, де діджиталізація виступає ключовим фактором успіху. Цифрові технології не лише допомагають подолати економічні та соціальні виклики, але й створюють передумови для сталого розвитку, особливо у сфері інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ). У цьому контексті антикризове управління набуває нового значення, поєднуючи оперативну адаптацію до змін із довгостроковими інноваційними цілями. Одним із пріоритетів є впровадження цифрових інструментів для підвищення стійкості бізнесу. Згідно з дослідженнями [1], компанії, що використовують аналітику великих даних і штучний інтелект, здатні прогнозувати кризові ситуації та оптимізувати ресурси. В Україні це особливо актуально для малого та середнього бізнесу, який постраждав від війни, але має потенціал для швидкого відновлення завдяки хмарним технологіям і платформам електронної комерції. Другим важливим аспектом є державна підтримка діджиталізації інноваційного підприємництва. Аналіз міжнародного досвіду показує, що країни з розвиненою цифровою інфраструктурою швидше відновлюються після криз [2]. В Україні це може включати субсидії на розробку ІТ-продуктів, створення цифрових хабів для стартапів і спрощення доступу до міжнародних ринків. Наприклад, розвиток кібербезпеки як пріоритетного напрямку може залучити іноземні інвестиції та зміцнити економіку. Третім напрямом є інтеграція блокчейн-технологій для забезпечення прозорості та довіри в бізнес-процесах. Дослідження [3] підкреслюють, що децентралізовані системи сприяють залученню фінансування для повоєнної відбудови, що є критично важливим для України. Крім того, діджиталізація логістики та ланцюгів постачання через ІоТ (Інтернет речей) може зменшити залежність від зруйнованої інфраструктури, забезпечивши безперебійність операцій. Важливою складовою діджиталізації є розвиток людського капіталу. Без підготовки цифрово грамотних